

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Martijin list i Kalendar Srca Jezušovoga. Cena pri sküpnom naslovi za dom 25 D., na posameznih naslov 30 D., či se cela naročnina naprej plača do 31. marca. Či se pa plača po 31. marcu, je pri sküpnom naslovi cena 30 D., pri posameznem 35 D. M. list i Kalendar se plačata posebi. Amerikanci plačajo za vse vklj. 4 dolarje. Naroči se na upravniki v Črenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovencev Krajčan

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema same tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par: 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25%, i cela stran 30,8 poplisa za edno objavo. Cena mailih oglasov je: do dvajsetpet rečis Din. više od vsake reči pol D. Med tekotom cm² 1,50 D., v Poslanom 2-50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popasta.

Rokopisi se ne vračajo.

Svetek zjedinjenja.

Prvoga decembra slavi naša država desetletnico svojega obstanka. Pred desetimi leti na te den so zastopniki Slovencev Hrvatov i Srbov s te ešče srbskim prestolonaslednikom Aleksandrom sklenoli, da se vse tiste krajine gde prebivlje Srbi, Hrvati i Slovenci združijo s Srbijov v edno veliko narodno državo. Ta država se zdaj imenuje uradno kraljevina Srbov, Hrvatov i Slovencev, zovemo jo pa kratkomalo za Jugoslavijo. Za Jugoslavijo jo zovemo zato, ar so v toj državi združeni Slovani na jugu; mamoo pa tudi Slovane na severi kak Čehe, Slovake, Poljake, Ruse i tak naprej. Tej sebe zovejo tudi vsi za Slovane. Slovaki na Češkoo sami sebe cilo zovejo za Slovence ne za Slovake. Če bi se pa ednok mogoče ešče vsi tej severni Slovani združili v edno veliko slovansko državo, bi se zvala ta država gotovo Severoslavija.

Bolgari.

Na jugu so v Jugoslaviji ne združeni ravno vsi Jugoslovani. Bolgari so tudi slovanski narod, pa majo svojo posebno državo, ločeno od naše države. Bolgari so na čuden način gratali Slovani. Oni so po svojem pokolenju pravzaprav Mongoli i so prišli v te kraje tak kak Vogri iz Azije. Tü so se pa med slovanskimi narodi nastanoli, se zoženili i prevzeli slovanski jezik, slovanske še-

ge i navade i krščansko vero. Tak se zdaj oni tudi štejo med Slovane i je močna vola tak med Bolgari kak v našoj državi, naj bi se tudi bolgarska država pridružila našoj državi v edno veliko popuno Jugoslavijo. Kelko vekša je namreč edna država, telko ležej se razvija i telko več vala njena reč tudi med drugimi državami. Že zdaj je naša država najmočnejša i najbogatejša na balkanskem polotoki i Nemci nam že naprej proroküjejo, da je Jugoslavija bodoča vevilela. Če se pa združü i bolgarijev, bodo zalevala tri morja meje naše države kakti Adrijansko, Egejsko i Črno morje.

Zasedeno ozemlje.

Poleg Bolgarov, šteri so tudi slovanski narod i so nejzdruženi v našoj državi, pa mamoo ešče odzvuina naše države polmilijona Slovencev i Hrvatov pod Italijov i Austrijov i nikelko Slovencev tudi pod Vogrskov. Tej bi se radi tudi vsi združili v našoj državi nego v mirovni pogodbi so je krivično odrezali od naše države. Tej ljudje i ta zemlja po vsoj pravici pripada k našoj državi i je majo druge države po krivici zasedeno. Zato pravimo toj zemli zasedeno ozemlje.

Tej ljudje, posebno tisti pod Italijov dnes jako dosti tripio. Taljanje je na vse načine silijoo, naj bi iz Slovencev kem prvle

gratali Taljanje. Tam nemajo niti edne slovenske šole, slovenske vučitele preganjajo i je prestavljajo v kraje, gde nega slovenski ljudi, med Slovence pa pošiljajo vučitele, šteri gučijo samo taljanski i ne razmijo niti reči slovenski. Ravnotak delajo z duhovniki. Taljanje dobro znajo, da dobri domači duhovniki najbolje čuvajo svoje ljudstvo. Zato so vngoo duhovnikov že iztirali iz tej krajov, drugim pa delajo vsešerom največje neprilike. Med Slovence selijo vsakše leto vngoo taljanski družin. Zemle domačinom neščeejo dati, nego samo Taljanom. Domači človek služa nemre dobiti, Taljan ga pa naednok dobi. Zato se ljudje iz Primorskoga trumoma selijo v Ameriko i druge države, na njüoo mesto pa naseljavljejo taljanje svoje ljudi.

Pride čas!

Pride pa čas, gda se vse te krivice popravijo. Bog kaštiga na zemli tudi grehe narov. Južni Slovani so bili dugo razpeteni pod raznimi gospodari, letos pa obhajamo prvo desetletnico kak smo združeni v ednoj državi. Nej je ešče vse tak kak bi si želeli, ali to je naša država i mi sami si jo bomo že znali tak napraviti, da bo prav za nas. V drugi državaj je vngoo krvi preteklo prvle kak so gratale tak velke i tak močne kak so dnes. Naša država se je združila brez krvi i si šče tudi vse brez krvi urediti. Želemo samo, da bi odznotna države kem prvle prišli do reda i mera, da bomo tak lahko tudi

kem prvle v zadostnoj meri skrbeli za tiste, šteri so ostali i tripio odzvuina naše države. Za red i mör v državi pa moramo vsi skrbeti i tisti, šteri dela proti tomi redi i meri, je ne samo sovražnik države, nego škodovalec nas vsej.

V državo pa pride red i mör, če si bo naše ljudstvo znalo zebirati prave zastopnike, šteri bodo vsigdar i vsešerom delali za to. Dnes ma naša država na najviššem mesti človeka, šteri je sposoben napraviti red i mör, škoda samo, da je te človek že prvle nej prišao na to mesto, ne komaj te, gda je bilo že strašno zavoženo.

Daj pa Bog, da bomo obslužavali drugo desetletnico zjedinjenja v svojoj velkoj državi tak, da bodo v njoj v istini združeni vsi Jugoslovani od Slovencev do Bolgarov. Te čas pa prvle ali sledi mora priti, ar to zahteva pravica.

Našim pristašom!

Občne zборе krajevnih organizacij Slovenske ljudske stranke za leto 1929. naj napravijo vse naše organizacije v nedelo 16. decembra ali pa, če gde na te den toga ne bi mogli zvršiti, najkesej v nedelo 23. decembra toga leta. Podrobnejša navodila dobijo vse krajevne organizacije v postbni okrožnicah. — Tajništvo S. L. S. v Mariboru.

Kalendarje Srca Jezušovoga

so dotiskani, se vežejo i do se za kratek čas razpošiljali. Vsi, ki majo M. List naročen i so ga plačali, dobijo kalendar brezplačno. Ki majo samo Novine naročene, ga dobijo za 4 Din., če nam te peneze naprej notri pošljejo, i če so Novine že plačali. Ki pa ščejo kalendar kupiti, ga dobijo v trgovini pri Erdössyji i Hahni v Soboti, pri Balkanijiji v D. Lendavi, pri Rogani v Večeslavcih na uredništvu Novin v Soboti, na uredništvu M. Lista v Črenšovcih. Cena kalendara je kak lani 8 Din.

Gospodinjski tečaj.

S podporov oblastnoga odbora mariborskoga se bodo vršili po celoo

mariborskoj oblasti posebni tečaj i izobrazba naši deklina. Eden takši tečaj traja 29 dni i se kmečke deklince včijo pri tom kühati, šivati, najpotrebnejše pletenje, vezanje i tak naprej. Pri kühanju se posebna pazka obraca na zdravo prosto hrano i na hrano za betežnike. Poleg toga so pa predavanja od splošnoga gospodinjsstva — popravljanja sobe, čišćenja, pranja, peglanja, nikelko od mlekarstva, perutinarstva, živinoznanstva i tak dale.

Tečaj v Soboti.

Takši tečaj se bo vršoo zdaj tudi v Soboti. Začne se v soboto 8. decembra. Sprimejo se deklince iz okrogline sobočke, štere so stare že 14 let. Sprime se pa zaednok samo 12 deklin. Vse, štere se ščejo toga tečaja vdeležiti, se naj levijo te dni pred 8. decembrom v pisarni ljudske šole v Soboti predpoldnevom od 9 vöre naprej. Pridejo naj bole samo iz sobočke okrogline, to je zato, ar tečaj traja od 8 vöre zajtra pa do 4 vöre po poldnevi i štere so jako oddaljene od Sobote, njim bo teško priti do 8 vöre v Soboto.

Tečaj je brezplačen, samo telko stroška morejoo deklince prineesti seov,

kelko je potrebno za kühanje i za drva morajo vse vklj. dati. To oboje pa pride jako malo.

Otvoritev.

Otvori se tečaj v soboto 8. decembra ob edenajstoj vöri v občinskoj hiži. Ob toj priliki pride poseben gospod iz Maribora, šteri bo meo edno gospodarsko predavanje. Dekline, štere bodo sprejete, naj pridejo s svojim očom ali materjov, k predavanju pa lahko pride vsakši. Tečaj se nameni zaednok vršiti samo vsakšo soboto mogoče bo pa tudi po dva dni na tje-den, od koj se prvi den tečaja vse lahko vsi pogučijo. Tečaj bo vodila strokovna učiteljica gospodična S. Schwarzova.

Zakon od nagle pomoči za od suše i drugih vremenskih neprilik obiskanim krajem.

Te zakon je zglašen že. Po tom zakoni dobijo od suše i drugih vremenskih neprilik obiskani kraji 117 milijon dinarov pomoči ka si stemi

penezi spravijo krüh z delom, Sirote, štere zavolo starosti ali btega nemrejo delati, dobijo po tom zakoni 3 mil. dinarov podpore potom Rdečega Krüza. Od naše stranke sta bila v tom odbori dr. Kulovec i Klekl. Prvi je predlagao k zakoni, naj se dajo ešče tarifne olejšave pri prevozu hrane i krme v te ponesrečene kraje. Prosvetni minister je občeao pomoč nekakojoj njemi to dovoljoo dohodki ministerstva. To ministrov najmre ma več stroškov kak dohodkov. Poslanec Klekl so predlagali, naj se dela v tistih krajah kde je bila vremenska nesreča, od ponesrečenih ljudih i to v prvoo vrsti od siromaküjših. Njihov predlog je bio ednoglasno sprejet i je prišoo v novi 11 član, šteri se glasi: »Na vse delo po tom zakoni se bo v prvoo vrsti jemalo siromaküšo prebivalstvo onoga kraja kdo se bodo ta dela zvršavala.« Ar se pa bodo po 1. člani toga zakona ta delo zvršavala tam, kde je bila nesreča, pridejo v poštev naši kraji iz gornjega dela Slov. Krajine, gde je bila suša, tola, to je od Jürja do Martjanec na Dolinskoo pa Motvarjevci, Kobilje, Čentiba i güde Gorče. Ka se pa bo delalo i isto ravno, to se pa zdaj bo določilo.

— Najdeno. Poleg Fürstove trgovine sta se našli dve malivi belivi detečivi rokavičici. Prinešeni sta v uredništvo »Novin« gde se lahko dobita.

Slovenska Krajina.

— Opomin dužnikom. Zadnji mesec leta je prišao, *Novine* i *M. Liste* ste redno dobivali, prošimo Vas, kak poštenoga človeka, da nam to itak najnižšo naročnino tudi pošteno plačate.

— Navuk za tretjered i ponovitev obljube bo, kak vsako leto, 8. dec. na god Nevtepene Device Marije, v Črensovcih popoldnevi ob pol treh.

— Naši veški cintorje so letos bili lepi, mirni, dostojni. Bio sem na ednem, kda je bilo največ naroda zbranoga. I ka sam vido? Vse je tiho i potopljeno v pobožno molitev ali pred glavnim križom ali pa pri grobi svojih dragih. Nišče niti glasno ne je gučao ne samo na cintori, nego ešče zvüna njega ne. Hvalevredni red v Slov. Krajini, naj bi ga povsod nasledevali!

— Nova posojilnica v Beltincih. Demokrat Rešek je odpro pri nas demokratsko posojilnico. Ča de njemi tak nosila interese, kak škrinja demokratske stranke kruglica, te jo naj včasih zapre.

— Vsem županom. Ar dosta nepošteni ljudi hodi pobirat, se dajo vö za ponesrečene i neso, so celo bogatejši, prošimo vse župane, naj dajo vö zbornajati, ka nišče nikomi nikaj ne sme dati. Prosilci či pobirajo, naj se zapišejo gor pri župani, županstvo bo pozvedlo od oblasti, če je prosilec siromak, i če so presilci zaistino samo po ugotovitvi siromaki, se bo v občini pobiralo naednok i med te sirote razdelilo. Röd naj bo! Na račun sirot naj se lumpi ne podpirajo.

— Naši delavci, šteri so bili to leto v nemčiji zaposleni, so se z večšega jako zadovolni vrnoli domo. S plačov so bili vsešerom zadovolni, čiravno so si ništerni tü pa tam želeli poleg dobre plače tüdi nekoliko bogšo hrano. Tisti pa, šteri so bili v Belji, se že zdaj na vse načine pripravljajo, če bi mogli v prišestnom leti tüdi oni priti v Nemčijo. To pa zato, ar, se nikač čuje, da mislijo velki tao zemle v Belji razdeliti med dobrovolce. Na te način bi kleti samo polovico delavcov lahko šlo v Belje kak to leto. Vpüamo se, da bo kleti lahko šlo vüno več naši delavcov v Nemčijo kak letos pravijo pa tüdi, da se v Rumuniji tüdi lahko dobi jako dobro delo za polske sezonske delavce. Zdj je ešče čas i bodo mogoče naši ljudje v toj zimi kaj pozvedavali, da se naši ljudje kem bole zaposlijo.

— Velka Polana. Dobili smo drugo stran i objavlamo: V zadnji Novini je bio članek od licitacije občinske krčme. Te članek pravzaprav žali nas Polančare. Iz tistoga članka se tak vidi, kak, da bi mi polančari bili sami pijanci i sami madjaroni. Istina je pa, da je malo občin v našoj krajini, štere bi v kratkom časi telko napredüvale kak ravno naša občina. Da od drugoga niti gučali nemo, samo poglednoti trbe v našoj občini šolo, cerkev i farov i bo včasih vsakši vido, če smo v istini dnes tam, gde smo bili pred desetimi leti. Ne je nigdar istina, da bi pri nas licitali krčmo samo židovi ali pa z židovkinjami oženjeni oštarjaši,

Priporočamo KOLINSKO CIKORIJO, ki je izvrsten pridatek za kavo.

istina je pa, da je takšega niti ednoga ne bilo na licitaciji. Od gospoda Vrable naj nam pa nišče niti ne guči nikaj. Mi ga dobro poznamo i smo radi, da je kem dale od nas. — Uredništvo na tom mestu izjavlja, da tistoga članka v zadnji »Novinaj« ne pisao g. vučiteo Tratnjek, kak so to ništerni mislili.

— Beltinci. V nedelo, 9. decembra po večernici bo v šoli predavanje za rojare. Predavanje bo meo strokovnjak v rojarstvu tišinski školnik g. Antauer. Vableni so vsi rojari brez razlike, či so člani društva ali ne. Pridejo pa lahko tüdi vsi drugi, šteri se zanimajo za rojarstvo. Plačati ne trbe nika.

— Bogojina. Pravila naše nove hramilnice i posojilnice so potrjena od okrožnoga sodišča v Maribori, ravnataj novozvoljeni odbor. V najkračšem časi bomo teda tüdi mi meli tak potreba i žeželjeno posojilnico.

— Cankovska fara se srčno zahvaljuje občini Rakičan, Satahovci i Lukačavci za nabrano silje, štero so te občine darovale našim po toči oškodovanim siromakom.

— Beltinci. Preminečo nedelo 25. novembra smo meli pri nas po vrsti štiri lepa predavanja s skioptičnimi slikami, štero so nam održeli g. kaplan Žalar. Lüdstva se je vdeležilo nad 1200.

— Kak je v Uruguaji. V zadnjem časi se čiduže več naši ljudi seli v Južno Ameriko, vüno od tej v Uruguaj, ar je posebni agenti na vse načine prigovarjajo, naj idejo ta. Ljubljanski oblastni odbor se je podrobno informirao kakše so prilike v toj državi. Na kratko bi lahko povedali za naše ljudi od te države eto: Navadni delavci teško dobijo delo, radi pa primljevo različne obrtnike, mizare, mehaničare, židare i tak naprej. Navadnj delavci dobijo 1:20 do 1:80 pesov na den (1 peso je 55 Din, tak skoro kak eden dolar). Obrtniki pa dobijo tüdi 2 do 4, pesov dnevno. Navadni delavcov je strašno dosta brez dela i stalno delo je jako teško dobiti. Po zimi ji je večina brez dela, vleti se nekoliko ležej dobi delo. Nikelko dobrote za delavce ma v sebi to, da mora biti vsakši delavec sakulerani i pri kakšoj nesreči dobiva delavec polovico plače naprej, čiravno ne dela. Zato, če že idejo meštarski delavci v Uruguaj naj ido, če majo zasigurano delo, za navadne delavce je pa to jako riskirano.

— Za poštene novine. Bliza se zimski čas. Lüdje majo več časa četiti radi segajo po dobrom čtenjeji. Pazimo pa, da nemo svoje hiže smetili z malovrednim čtenjom. Takše čtenje dnes na vse kraje ponüvlejo našim ljudem. Zato dobro pazimo, ka jemlemo v svoje roke. »Novine« se morajo z novim letom ešče ednok tak razširiti kak so se. Dobro bi bilo, če bi širitelje v tom časi pred svetki po mogočnosti obiskali urednika »Novin« v Soboti. Ž njim bi se vüno kakj pogučali. Vsakša naša poštena hiža bi morala meti naročene »Novine«. Razne »Domovine« i druge takše liste, šteri nas i nešo

krajino pred svetom samo blatijo, pa naj nema niti edna naša poštena hiža. Ogiblite se takše hiže, štere majo pod svojov strehov takše novine. Šteri pa količakj premorejo, naj si naročijo tüdi »Gospodara« ali »Domoljuba«, posebno pa Mohorske knige. Samo v hasek bo nam vsem.

— Čuvajte svoje male prašičke! Da te meli vsigdar zdrave, debele i črste prašičke, kúpite redilni prašek »MASTELIN«. Za male peneze dobite i si prišparate vüno. Pakeci koštajo v vsej trgovinaj 3 i 6 Din.— Glavna zaloga A. Kosec, Maribor.

Tjedenske novine.

— Dobro da se spomnimo. 26. november je rojstni den velkoga püšpeka i vučitelja slovenskoga lüdstva Antona Martina Slomška, za šteroga prosi slovensko lüdstvo da bi bio kem prve prištetu med svetnike za volo svojega pobožnoga življenja, 27. novembra je pa rojstni den dr. Kreka političnoga voditelja slovenskoga lüdstva v zadnji letaj pred dr. Korošcom i velkoga prijatela kmetov i delavcov.

— Novi župan zagrebečki. V predzadnjaj številki naši *Novin* smo pisali, da je odstopo zagrebečki župan arhitekt Heinzel, ar so radičovci strašno začnoli proti njemi kričati, čiravno so njemi nikši drugi krivic ne mogli dokazati kak to, da ne odobrava delo radičovcov. Po njegovom odstopi si je občinski odbor zmed sebe zvolio novoga župana radičovca dr. Srkulja. Čüдно je bilo pri tom to, da je novi župan v svojem prvom govori povdaro, da šče nadaljavati delo prejšnjega župana Heinzla. V cerkev sv. Marka na zahvalo po zvolitvi kak je bila stara navada zagrebečkih županov, je pa novi župan radičevc ne šo.

— Naprej lažejo. Pisali smo že kak naši demokratje zgrabijo za vsakšo priliko, gde bi mogli količakj ogrditi katoličansko Cérkev i na njo konči nikelko blata lüčiti. Mehika njim ešče zdaj ne da méra. Naprej pišejo, da ma mehiška vlada prav da preganja krščenike, ar so si tej to zaslužili. Mehiške krščenike zove demokratska »Domovina« za klerikalce. Naprej lažejo te novine, da je morilca novozvolenoga mehiškoga prezidenta pregovorila k tomi deli edna nüna, čiravno je morilec sam izjavo, da ga je ne ona nagovorila k tomi, i da je ne pozna. Ravnotak naprej lažejo, da je na Hrvaškom eden frančiškanski pater znoro druge za peneze, čiravno je tisti človek nigdar ne bio pater. Či je bio v svojoj mladosti nigda v frančiškanskom samostani, odked so ga zavolo nelepoga življenja vö vrgli, stem je ešče nigdar ne bio pater. Negro demokratje to naprej lažejo si mislijo, nikak bo že vervaov. — Ravnotak, so lagali na naše delavce, šteri so se pelali iz Belja domo i so si v veselji svoje vagone okrasili s papirnatimi rožami i pantlikami vsefele farbe, da so prej naši delavci meli okinčene vagone z vogrskimi zastavicami. To je pi-

salo najprve demokratsko »Jutro,« za njim pa njüva malovredna »Domovina.« Samo, naj bi pred svetom ogrdili naše ljudi. I ništerni ljudje ščejo takše novine, štere za krščanstvo i za nas nemajo nigdar lepe reči širiti med našim lüdstvom? Ogiblimo se takše hiže, gde majo takše novine! Poštena hiža to nemre biti.

Domača politika. Naš parlament.

Pisali smo, da je bio predložen parlamentu novi proračun za leto 1929 šteri znaša 12 milijard. Po tom se je pa delo v parlamentu pretrgalo, da lahko posamezni odbori pripravijo najrazličnejše zakone, šteri morajo priti pred parlament. Eden zmed najvažnejših zakonov je na redi šolski zakon, šteri bo morao biti močno spremenjeni.

Med tem časom so pa prišli v Belgrad vüno radičovski pa tüdi demokratski poslanci, šteri bi radi prijali plačo pa je po zakoni nemrejo dobiti ar ne hodijo v parlament delat. Tüdi med našimi slovenskimi demokrati poka. Njüv poslanec Urek je že povedao na ednom shodi, da so poslanci zato zvoleni od lüdstva, naj delajo v parlamentu. Ponüdo se je tüdi, da stopi v našo stranko če ga sprimemo, ka se je kakpa ne zgodilo ar takši ljudi mi ne nücamo šteri bi samo te z nami bili gda so v nevoli.

Dr. Korošec vodi dobro politiko. To dnes vsi priznavajo. V celoj državi ide vse na bogše. Všešerom se kakpa to ne pozna, pozna se pa v državnom gospodarstvu. Demokratje so znali, da nedo dugo na vladi, zato so v kratkom časi vse zapravili. Razmetavali so peneze dukeč je kaj bilo, zdaj se pa čüdivajo, kakše čüde dela dr. Korošec, da je brez penez itak v red spravo državno gospodarstvo.

26. novembra je prišao znova vküp naš parlament, gde pridejo na vrsto vüno važni zakoni.

Razglas.

V Majlincih v bivšem logi grofa SZAPARY, prva parcela od Lukačoves se bode 4. ga decembra predpoldnom na licitaciji odavao goristolječi gabrov les za drva na obségi 2 plügov.

Pošta.

Števan Hozjan, Selnica 62. Ki majo pogodbo odobreno i zemljo na seba vpelano, naj bodejo brez skrbi. To pa mislim, vi vsi mate že. Pa ovak se tüdi ne bojte, ne pride vse v razdelitev ešče ednok, tü se ide samo za male falate. — Vsem. Čeke pošljemo dužnikom, naj poravnajo svoj dug, konec leta je tü. — Širitelom. Sterjajte nam dug, zadnji čas je že, da vsaki plača, ka je dužen. Občina Bukovnica. Vi ste z Vašim prizivom zamüdili. Pa bodi Vam v tolažbo, da sta našiva g. poslanca v

imeni cele Slov. Krajine protestirala proti količniki 17 na katastri v Beogradu i pri našem odposlanci komisije. — **Ivan Sakovič, Zenkovič.** Ne vam sila letos plačati, kleti Vas Bog blagoslovi, pa te lahko plačate. — **Žilavec Jožef, Topolovci.** Bejek je prinas plačao 15 Din., ovo more pri Vas. Pišete, da ste poslali 520 Din. Mi teh penez dozdej nesmo sprejeli. Javite nam, kde i kda ste je dali na pošto. — **Denša Ivan, Chicago.** Pri Vas so plačali nadale siedeči Novine: Marija Zelko, Dovečer Ivan, vsaki 4 dol., Marija Gruškovnjak je dala na podporo M. Lista en dolar, Jožef Raj plačao naročnine 2 dol., Jožef Györköš 2 dol., Matjaš Gruškovnjak darüvao dolar na podporo M. Lista. Vsem Bog plačaj, peneze prijali. Ki nesoo ešče plačali, prosimo je, naj taki poravnajo dug. — Hvala širitelom vsem za trud. Imena onih, ki so nam küpili kamle za »Dom sv. Franciška« smo objavili, če što ne bi bio, naj se javi. Ka do roke dobimo, vse objavimo v M. Listi.

GOSPODARSTVO.

J. CASAR: Zadrüžništvo.

Mi govorimo zdaj samo od pridobitni ali gospodarski zadrug.

Pri zadrugi je važno skupno delo. Če se delo kakšnega društva ne vrši skupno, se takše društvo nemre imenovati zadruga. K zadrugam se ne prištevajo kakša dobrodelna društva, šteta majo namen podpirati različne ljudi. Pri zadrugi se navadno podpirajo samo njeni člani. Kakpa, da zavolo toga majo od zadrug tüdi vnoigi idrugi velke haske.

Gospodarske naloge zadrüžništva.

Zadrüge ne zadevajo samo posameznikov, nego ségajo globoko tüdi v gospodarstvo vsej slojov posebao v gospodarstvo siromaškejših i srednjih ljudi. —

Zadrüge se borijo za poštenost v gospodarstvu i poslovanji. Zadrüge pobijajo odiranje vsej vrst. Tak odiranje pri penezaj kak odiranje pri blagi. Zadrüge razširjajo šparavnost, preganjajo ponarejanje blaga. Zadrüge se držijo toga, da se pri odaji kmečiki pridelkov plačüje vsigdar v gotovi penezaj i navajajo k pametnomi gospodarstvu.

Z ednov rečjov: Zadrüge dajo svojim članom na pošteni način vse tiste ugodnosti, štete lahko da eden velki obrat. Z njenov pomočjov lahko vsigdar vküp stopijo producenti i konsumenti, to je tisti, šteta majo blago za odajo s tistimi, šteta blago küpüjüje. Odklanjajo pa zadrüge preküpčevalce to je tiste, šteta blago samo drakšajo. Pri zadrüžništvi se širi tüdi poznavanje tržni prilik i se tak lahko določajo pravične cene. Zadrüge zberejo okoli sebe male i srednje gospodare, šteta se samo na te način lahko branijo pred velikimi kapitalističnimi družbami. Eden sam mali obrtnik se nigdar nemre ne s svojim delom, ne s cenami proti postaviti fabriki. Zdrüženi obrtniki v zadrugi pa lahko konkurirajo vsaköj fabriki, ar majo menje stroškov i lahko bogše delo na plac postavijo kak fabrike.

Samo v zadrugaj se lahko ohranijo i ostanejo mali kmetje i mali obrtniki. (Dale sledi.)

Penezi.

1 amerianski dolar 56.95 Din.
1 nemška marka 13.57 Din, 1 avstrijski šilling 8 Din, 1 vogrski pengö 9.92 Din, 1 češka krona 1.69 Din, 1 taljanska lira 2.98 Din, 1 francuski frank 2.22 Din, 1 angleški funt 276.23 Din.

Štev. IV. A 18. 885/28.

RAZPIS.

Oblastni odbor mariborske oblasti razpisuje pismeno ofertalno licitacijo za dobavo vseh vrst mesa, mesnih izdelkov, moke i mleskih izdelkov, specerijskega in kolonijalnega blaga, kruha in mleka, drv in premoga v letu 1929, to je za dobo od 1. januarja do 31. decembra 1929, sledečim zdravstvenim zavodom:

- 1.) Splošni bolnici v Mariboru,
- 2.) Javni bolnici v Celju,
- 3.) Javni bolnici v Murški Soboti,
- 4.) Javni bolnici v Slovenjgradcu,
- 5.) Javni bolnici v Čakovcu,
- 6.) Javni bolnici in oblastni hiralnici v Ptuj,
- 7.) Oblastni hiralnici v Vojniku.

Ponudbe opremljene s 100 Din. kolekom, glaseče se na stalno ceno, z navedbo eventualnega popusta v % je izročiti upravi dotičnega zavoda, za katerega ponudba velja, najkasneje do 11. ure predpoldan dne 10. decembra 1928. v zapečatenem zavitku, na čegar zunanji straci je označiti naslov ponudnika, predmet ponudbe in zavod, za katerega se glasi ponudba.

Ponudba, v kateri mora biti izrecno navedeno, da so ponudnik vsi podrobni dobavni pogoji znani i da na nje v celoti pristaja, je priložiti spričevalo sreskega poglavarja in odražiteljski sposobnosti in potrdilo davčnega urada, da so davki za tromesečje plačani.

Vsak ponudnik mora zalčüti najkasneje do 10. ure predpoldne dne 10. decembra 1928. pri upravi zavoda, za katerega se glasi ponudba, predpisano kavcijo v višini 5% vrednosti ponudene dobave. O položeni kavciji prejme ponudnik od uprave zavoda potrdilo.

Oba pogodbenika si pridržujeta pravico, en mesec pred potekom 1. polletja 1929. pogodbo polletno odpovedati, ako bi se pogojene cene tako spremenile, da bi oblastni odbor ali pa dobavitelj ne mogel v II. polletju pristati na dogovorjeno ceno. Ako se nihče izmed obeh pogodbenikov pravčasno ne posluži te odpovedne pravice teče dobavna pogodba avtomatično dalje do 31. decembra 1929.

Pri zavodih v katerih se peče kruh v lastni režiji in v katerih dobavljajo mleko okoliški posestniki v manjših količinah, odpadejo zadevne ponudbe.

Podrobna pojasnila in podrobne dobavne pogoje za vsak posamezen zavod daje ponudnikom uprava dotičnega zavoda.

Oblastni odbor si pridržuje pravico, oddati dobavo aeglede na ponudeno ceno, in deliti dobavo med več ponudnikov. Na ponudbe, ki ne odgovarjajo prednjim določilom razpisa in podrobnim dobavnim pogojem, se ne bode oziralo.

Oblastni odbor mariborske oblasti v Mariboru, dae 17. nov. 1928.

Predsednik:

Dr. JOSIP LESKOVAR, I. r.

Sode (lagve)

vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah FRAN REPIČ sodarsko podjetje Ljubljana Trnovo. Pomočnike sprejme v trajao delo.

Vsa popravila pri vöraj zgotovi dobro i fal z garancijov VACLAV PLÄČEK v Murški Soboti, gostilna g. Baca.

Vsakovrstne sirove in svinjske kože kupuje po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

Ka je „Mastelin“?

„Mastelin“ je prašek za svinje po živnozdravniško preizkušenom recepti, sestavljeni iz aromatični zelišč, kakti Hamus, Eencian i dr. ka povzročä prebavo i tek.

„Mastelin“ vsebüje bridko sol, povzročä čiščenje notranjih organov.

„Mastelin“ utrjuje organizem pri živini. Trditev, da bi se svinje od praška debelile; bi bila neutemeljena. Iстина je pa, da se tek pri debelenji dostakrat stavi tüdi pri najbogšoj hrani. Te je potrebno dodavati Mastelin, ž njim se obüdi tek i dostakrat odstranijo tüdi razne bolezni.

„Mastelin“ stavi zavolo toga klanje pred pravim časom. Vsakom je znano, da pri predčasnom klanji živine nega dobička nego zgübiček.

„Mastelin“ dobite v vsej trgovinaj na deželi za male peneze. Pakeci so po 3 i 6 Din. Kak se rabi, je napisano na pakci. — Glavna zaloga: A. KOSEC, Maribor.

Zdrav ostanoti, boleznim vujti!

Če si prezebteni, ali prehlajeni, če maš mrzle noge, te glava boli, če maš migrene, reumo, če so ti oslabili živci i mišice, če si dšüerno ali telovno oslabo, če slabo spiš, če maš trganje v členkej, bolečine na obrazi i po celom teli, če si preveč občütlivi za mrzeo zrak, i se ovači javljajo pri tebi znamenja slabosti i nezadostnoga obtoka krvi, te je to znamenje, da si v svoji zdravi dnevaj nika ne včino, da bi se toga očuvao. Delaj to ka so že naši dedeki i pradedecki vsigdar z uspehom küšali. Rabi odznotra i odzväna vsigdar preizküšeni pravi

Fellerov prijetnodišeci „Elsafluid“.

V apotekaj i takši trgovinaj köšta edna poizkusna kantica 6 Din, dvojna 9 Din, velka špeciálna kantica 26 din. Po pošti, konči eden pak, šteta ma 9 poizkusni, ali 6 dvojni ali 2 speciálna kantici za 62 Din. Dve takšivi küsti staneta samo 102 Din s pakivanjom i poštniniov vred. Naročila trbe točno nasloviti na

EUGEN V. FELLER, lekarnar

STUBICA DONJA, Centrala 146.

Hrvatska.

Če pa rabiš dobro sredstvo za želodec, naroči obenem Fellerjeve blagodelujoče Elsa kroglice 6 škatulice za 12 Din.

Amerikanci pozor!

Ste že prišli iz Amerike? Ali samo ščete priti? Vaša prva skrb bodi, da si spravite kem lepši dom. To pa dosegnete, či si date zozidati lepo, zdravo in kaj je najvažnejše fal hižo. Dnesden že vsi Amerikanci tak delajo. Obrnite se pismeno ali užstmeno na

g. FRANJO LEVAŠIČA,

zidarskoga podjetnika v DOLNJOJ LENDAVI št. 57. Jugoslavija. On i samo on, Vam napravi hižo, šteta Vam bode po voli!

Brezplačna darila

leško dobi vsakši naročnik. Ta darila so točno opisana v velikom ilustr. ceniki tvornice SUTTNER.

Že prek 30 let

vživa tvrdka H. SUTTNER najbogši glas zavolo svoje-ga solidnoga poslovanja i zavolo zanesljivo dobre kakovosti svojega blaga. Pri tvrdki Suttner se vse küpi naravnoč skoro po tisti cenaj kak v fabriki i brez nevarnosti, zato, ka tisto, ka ne odgovarja se vö mini ali pa penezi nazaj daja. Pošlite včas! Vaš točen naslov na

H. SUTTNER

LJUBLJANA, št. 945.

i dostavljeni Vam bo velki ilustrirani sijajni cenik žepnih vör, vör na roko, vsej zlati i srebrni predmetov, olupševalni predmetov i tak naprej popuoma brezplačno.

Samo 64 Din 20 p. stane prava 16 cm. visoka Anker-budilka št. 105. Velka zbirka ženski moški vör zlati i srebrni predmetov, prstanov, vör z nihalom, vör z kukavicev itd. v ceniki.

Suttnerova „IKO“ vöra vam slüži celo življenje!